

Аналіз судової практики

При винесенні судами першої інстанції України рішень за результатами розгляду адміністративних справ за статтею 164-14 КУпАП

На шпальтах журналу «Радник в сфері державних закупівель» № 6 (57) за червень 2016 року було опубліковано «Пам'ятку для замовників торгів щодо складання протоколів про адміністративне правопорушення за статтею 164-14 КУпАП», що містить теоретичні підстави та механізми настання відповідальності посадових (службових) осіб замовників торгів за порушення законодавства про закупівлі.

Мета даної публікації — практичний аналіз застосування норм законодавства при винесенні судами першої інстанції відповідних рішень за складеними протоколами про адміністративне правопорушення за статтею 164-14 КУпАП (з посиланням на конкретні адміністративні справи) та визначення проблемних питань у цій сфері.

Джерелом дослідження є постанови місцевих судів першої інстанції в адміністративних справах за статтею 164-14 КУпАП, що оприлюднені на веб-порталі «Єдиний державний реєстр судових рішень» (www.reyestr.court.gov.ua).

Загальна статистична інформація щодо застосування законодавства за порушення законодавства у сфері закупівель

Законом України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України» від 18.11.2004 № 2188-IV Кодекс України про адміністративні правопорушення було доповнено статтею 164-14 «Порушення законодавства про здійснення закупівлі товарів, робіт і послуг за державні кошти». З того самого моменту й почала свій відлік історія застосування адміністративної відповідальності за вчинення порушень законодавства у сфері державних закупівель.

У подальшому до змісту статті 164-14 КУпАП Законами України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України з питань закупівлі товарів, робіт і послуг за державні кошти» від 01.12.2006 № 424-V, «Про здійснення державних закупівель» від 01.06.2010 № 2289-VI, «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України з питань державних закупівель» від 08.07.2011 № 3681-VI, «Про здійснення державних закупівель» від 10.04.2014 № 1197-VII, «Про публічні закупівлі» від 25.12.2015 № 922-VIII внесено відповідні зміни.

На жаль, досі не узагальнено судову практику щодо застосування норм статті 164-14

КУпАП, що істотно впливає на якість прийнятих судовими органами рішень, а відсутність в українській правовій системі норм прецедентного права навіть призводить до прийняття судами кардинально протилежних рішень за абсолютно ідентичними складами правопорушень.

Зважаючи на судову статистику за результатами розгляду справ за статтею 164-14 КУпАП, зауважимо, що складений контролюючим органом протокол за цією статтею — ще не є вироком для посадової (службової) особи замовника торгів, а є лише констатацією факту вчинення правопорушення у сфері закупівель, правову оцінку якому повинен дати лише судовий орган.

Отже, у додатках 1 та 2 наводимо загальні статистичні відомості щодо розгляду справ про адміністративні правопорушення за статтею 164-14 КУпАП та накладення адміністративних стягнень за результатами такого розгляду українськими судовими органами за 2008–2015 роки.

Додаток 1

Зведена інформація щодо розгляду судами першої інстанції України справ про адміністративні правопорушення за статтею 164-14 Кодексу України про адміністративні правопорушення «Порушення законодавства про здійснення закупівлі товарів, робіт і послуг за державні кошти»/«Порушення законодавства про закупівлі» протягом 2008–2015 років

Роки	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Залишок нерозглянутих справ на початок звітнього періоду	85	44	50	87	101	86	108	23
Надійшло справ за звітний період	1670	273	1807	2234	1473	1935	1244	1089
Повернуто справ (у т. ч. для належного оформлення)	224	143	317	381	328	479	369	292
Повернуто справ (у т. ч. для належного оформлення)	183	135	270	342	299	429	341	281
Кількість розглянутих справ	1485	1125	1453	1840	1159	1426	961	755

Залишок нерозглянутих справ на кінець звітного періоду	46	49	87	100	87	116	22	65
Кількість осіб, щодо яких розглянуто справи (усього)	1486	1126	1463	1842	1159	1432	961	755
Кількість винесених постанов про накладення адміністративного стягнення	497	390	432	425	189	217	109	90
Кількість винесених постанов про закриття справи (усього)	989	736	1031	1413	961	1215	852	665
Кількість винесених постанов щодо передачі матеріалів на розгляд громадської організації або трудового колективу	8	3	8	5	9	16	3	14
Кількість винесених постанов про звільнення від адміністративної відповідальності при малозначності правопорушення	219	142	155	203	145	228	118	120

Кількість винесених постанов про передачу справ прокуророві, органі досудового слідства або дізнання	1	7	3	18	10	9	2	0
Кількість винесених постанов про закриття справи у зв'язку з відсутністю події і складу адміністративного правопорушення	277	188	294	440	302	441	308	251
Кількість винесених постанов про закриття справи у зв'язку із закінченням строків накладення адміністративного стягнення	508	389	566	742	475	504	379	277

Додаток 2

Зведена інформація щодо накладення судами першої інстанції України адміністративних стягнень за статтею 164-14 Кодексу України про адміністративні правопорушення «Порушення законодавства про здійснення закупівлі товарів, робіт і послуг за державні кошти»/«Порушення законодавства про закупівлі» протягом 2008–2015 років

Роки	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Накладено адміністративних стягнень у вигляді штрафу (усього)	495	390	432	424	189	217	109	90

Загальна сума накладених адміністративних штрафів (грн)	1 039 966	1 023 095	1 479 340	2 273 142	1 749 975	2 409 208	1 231 370	1 055 035
Загальна сума сплачених винними особами адміністративних штрафів (грн)	191 161	246 323	273 095	440 088	364 410	449 070	155 720	190 400

Джерело: форма № 3 «Звіт про розгляд судами справ про адміністративні правопорушення та щодо осіб, які притягнуті до адміністративної відповідальності (Порушення законодавства про здійснення закупівлі товарів, робіт і послуг за державні кошти. Стаття 164-14 КУпАП)» [офіційний веб-портал «Судова влада України» (www.court.gov.ua)].

Аналіз постанов судів першої інстанції України за результатами розгляду адміністративних справ за статтею 164-14 КУпАП, прийнятих у I півріччі 2016 року

Накладення адміністративного стягнення

Згідно з вимогами статті 283 КУпАП, після розгляду справи про адміністративне правопорушення суд виносить відповідну постанову у справі.

Стаття 284 КУпАП передбачає, що у справі про адміністративне правопорушення виносять одну з таких постанов:

про накладення адміністративного стягнення;

про застосування заходів впливу, передбачених статтею 24-1 КУпАП (застосування до неповнолітніх зобов'язання публічно або в іншій формі попросити вибачення у потерпілого; попередження; догана або сувора догана; передача неповнолітнього під нагляд батькам або особам, які їх замінюють, чи під нагляд педагогічному або трудовому колективові за їх згодою, а також окремим громадянам на їх прохання);

про закриття справи.

За порушення норм законодавства про закупівлі передбачено накладення адміністративного стягнення на винних посадових (службових) осіб у вигляді штрафу в розмірі: від 700 до 1000 неоподатковуваних мінімумів доходів громадян (11 900–17 000 грн) — за частиною 1 статті 164-14 КУпАП та від 1000 до 1500 неоподатковуваних мінімумів доходів громадян (17 000–25 500 грн) — за частиною 2 статті 164-14 КУпАП.

Водночас відповідно до [вимог статті 40-1 КУпАП](#) судовий збір у провадженні щодо справи про адміністративне правопорушення в разі винесення судом (суддею) постанови про накладення адміністративного стягнення сплачує особа, на яку накладено таке стягнення. Розмір і порядок сплати судового збору встановлює закон.

Згідно з вимогами пункту 5 частини 2 [статті 4 Закону України «Про судовий збір»](#) від 03.07.2011 № 3674-VI, у разі винесення судом постанови про накладення адміністративного стягнення з правопорушника на користь держави підлягає стягненню судовий збір у розмірі 0,2 розміру мінімальної заробітної плати (нагадаємо, що Законом України «Про Державний бюджет України на 2016 рік» від 25.12.2015 № 928-VIII її розмір з 01.05.2016 встановлено на рівні 1450 грн), що складає 275, 60 грн.

Які ж неправомірні дії є найпопулярнішими серед порушників норм законодавства у сфері закупівель? Проаналізувавши винесені постанови про притягнення винних осіб до адміністративної відповідальності за статтею 164-14 КУпАП у I півріччі 2016 року, автор рекомендує замовникам звернути увагу на справи, наведені в додатку 3.

Додаток 3

Прийняті рішення судів першої інстанції України щодо притягнення винних осіб до відповідальності у вигляді штрафу за результатами розгляду справ про адміністративні правопорушення за статтею 164-14 КУпАП протягом I півріччя 2016 року

Дата винесення рішення, № справи	Найменування суду першої інстанції	Склад правопорушення відповідно до складеного органом Державної фінансової інспекції України протоколу про адміністративне правопорушення за статтею 164-14 КУпАП	Суб'єкт правопорушення	Прийняте рішення судом першої інстанції стосовно правопорушника:
15.01.2016, № 490/11592/15-п	Центральний районний суд м. Миколаєва	Оцінка пропозицій конкурсних торгів не за критеріями та методикою оцінки для визначення найкращої пропозиції конкурсних торгів, що міститься в документації конкурсних торгів (невідхилення пропозицій учасників, що не відповідали умовам документації конкурсних торгів)	Заступник голови комітету з конкурсних торгів	накласти адміністративний штраф у розмірі 11 900 грн; стягнути судовий збір у розмірі 275,60 грн

26.01.2016, № 374/17773/15-п	Івано-Франківський міський суд Івано-Франківської області	Неоприлюднення відповідно до вимог законодавства у сфері державних закупівель звіту про виконання договору; відображення недостовірних відомостей у Звіті про результати здійснення процедури закупівлі	Секретар комітету з конкурсних торгів	накласти адміністративний штраф у розмірі 11 900 грн; стягнути судовий збір у розмірі 275,60 грн
24.02.2016, № 344/17770/15-п	Івано-Франківський міський суд Івано-Франківської області	Неоприлюднення відповідно до вимог законодавства у сфері державних закупівель звітів про виконання договору; відображення недостовірних відомостей у звіті про результати здійснення процедури закупівлі; оформлення документації конкурсних торгів з порушенням вимог чинного законодавства (встановлення вимоги щодо оплати переможцем торгів юридично-консультаційних послуг третіх осіб)	Заступник голови комітету з конкурсних торгів	накласти адміністративний штраф у розмірі 11 900 грн; стягнути судовий збір у розмірі 275,60 грн
02.03.2016, № 607/1264-16-п	Тернопільський міський суд Тернопільської області	Неоприлюднення відповідно до вимог законодавства у сфері державних закупівель повідомлення про внесення змін до договору	Голова комітету з конкурсних торгів	накласти адміністративний штраф у розмірі 11 900 грн; стягнути судовий збір у розмірі 275,60 грн
03.03.2016, № 346/469/16-п	Коломийський міський суд Івано-Франківської області	Здійснення закупівлі товарів, робіт і послуг за державні кошти без застосування визначених законом процедур	Керівник підприємства	накласти адміністративний штраф у розмірі 11 900 грн; стягнути судовий збір у розмірі 275,60 грн
25.03.2016, № 650/310-16-п	Великоолександрівський районний суд Херсонської області	Неоприлюднення відповідно до вимог законодавства у сфері державних закупівель Інструкції щодо підготовки цінових пропозицій до запиту цінових пропозицій	Голова комітету з конкурсних торгів	накласти адміністративний штраф у розмірі 11 900 грн; стягнути судовий збір у розмірі 275,60 грн

05.04.2016, № 344/3427/16-п	Івано-Франківський міський суд Івано- Франківської області	Відображення недостовірних відомостей у звіті про результати здійснення процедури закупівлі (викривлення інформації щодо терміну надання переможцем торгів відповідних послуг)	Член комітету з конкурсних торгів	накласти адміністративний штраф у розмірі 11 900 грн; стягнути судовий збір у розмірі 275,60 грн
07.04.2016, № 200/4464/16-п	Бабушкінський районний суд м. Дніпропетровська	Оформлення документації конкурсних торгів з порушенням вимог чинного законодавства (документація не містить жодної з вимог, передбачених статтею 17 Закону України «Про здійснення державних закупівель»)	Голова комітету з конкурсних торгів	накласти адміністративний штраф у розмірі 17 000 грн; стягнути судовий збір у розмірі 275,60 грн
11.04.2016, № 761/11033/16-п	Шевченківський районний суд м. Києва	Оцінка пропозицій конкурсних торгів не за критеріями та методикою оцінки для визначення найкращої пропозиції конкурсних торгів, що міститься в документації конкурсних торгів (невідхилення пропозицій учасників, що не відповідали умовам документації конкурсних торгів)	Заступник голови комітету з конкурсних торгів	накласти адміністративний штраф у розмірі 11 900 грн; стягнути судовий збір у розмірі 275,60 грн
12.04.2016, № 336/1738/16-п	Шевченківський районний суд м. Києва	Неоприлюднення відповідно до вимог законодавства у сфері державних закупівель звіту про виконання договору	Заступник голови комітету з конкурсних торгів	накласти адміністративний штраф у розмірі 11 900 грн; стягнути судовий збір у розмірі 275,60 грн
28.04.2016, № 404/2346/16-п	Кіровський районний суд м. Кіровограда	Оцінка пропозицій конкурсних торгів не за критеріями та методикою оцінки для визначення найкращої пропозиції конкурсних торгів, що міститься в документації конкурсних торгів (невідхилення пропозицій учасників, що не відповідали умовам документації конкурсних торгів)	Голова комітету з конкурсних торгів	накласти адміністративний штраф у розмірі 11 900 грн; стягнути судовий збір у розмірі 275,60 грн

05.05.2016, № 367/3187/16-п	Ірпінський міський суд Київської області	Оцінка пропозицій конкурсних торгів не за критеріями та методикою оцінки для визначення найкращої пропозиції конкурсних торгів, що міститься в документації конкурсних торгів (невідхилення пропозицій учасників, що не відповідали умовам документації конкурсних торгів)	Секретар комітету з конкурсних торгів	накласти адміністративний штраф у розмірі 11 900 грн; стягнути судовий збір у розмірі 275,60 грн
10.05.2016, № 644/2178/16-п	Орджонікідзевський районний суд м. Харкова	Порушення порядку оприлюднення відповідно до вимог законодавства у сфері державних закупівель звіту про укладення договору (не розкрито інформацію про технічні та якісні характеристики товарів та про ціну за одиницю товару)	Секретар комітету з конкурсних торгів	накласти адміністративний штраф у розмірі 11 900 грн; стягнути судовий збір у розмірі 275,60 грн
11.05.2016, № 233/2043/16-п	Костянтинівський міський суд Донецької області	Оцінка пропозицій конкурсних торгів не за критеріями та методикою оцінки для визначення найкращої пропозиції конкурсних торгів, що міститься в документації конкурсних торгів (невідхилення пропозицій учасників, що є пов'язаними особами)	Секретар комітету з конкурсних торгів	накласти адміністративний штраф у розмірі 11 900 грн; стягнути судовий збір у розмірі 275,60 грн

Закриття адміністративної справи при малозначності правопорушення та винесення усного зауваження

При малозначності вчиненого адміністративного правопорушення відповідно до вимог статті 22 КУпАП судовий орган, що розглядає справу, може звільнити порушника від адміністративної відповідальності і обмежитись усним зауваженням.

Отже, вирішуючи питання про накладення адміністративного стягнення, суд зважає, зокрема, на ступінь вини особи, щодо якої складено адміністративний протокол, чи завдано правопорушенням істотної шкоди державним та суспільним інтересам; вік та особу порушника; його майновий стан; відсутність обставин, що обтяжують відповідальність; обставини, що пом'якшують відповідальність (визнання вини та щире розкаяння).

Додаток 4

Рішення судів першої інстанції щодо закриття справ про адміністративні правопорушення за статтею 164-14 КУпАП на підставі статті 22 КУпАП (малозначність вчиненого правопорушення), прийнятих у I півріччі 2016 року (дата рішення, номер справи, найменування суду)

Опис правопорушення	Перелік правопорушень:
<i>За складом правопорушення — оформлення документації конкурсних торгів (кваліфікаційної документації) з порушенням законодавства про здійснення закупівлі товарів, робіт і послуг</i>	26.01.2016, № 745/787/15-п, Сосницький районний суд Чернігівської області; 28.01.2016, № 725/186/16-п, Першотравневий районний суд м. Чернівці; 29.01.2016, № 721/1274/15-п, Путивльський районний суд Чернівецької області; 22.03.2016, № 350/3/16-п, Рожнятівський районний суд Івано-Франківської області; 22.04.2016, № 523/2501/16-п, Суворовський районний суд м. Одеси

<p>За складом правопорушення — неоприлюднення або порушення порядку оприлюднення інформації про закупівлі відповідно до вимог законодавства</p>	<p>08.02.2016, № 346/470/16-п, Коломийський міськрайонний суд Івано-Франківської області; 16.02.2016, № 751/341/16-п, Новозаводський районний суд м. Чернігова; 22.02.2016, № 296/10-12/16-п, Корольовський районний суд м. Житомира; 16.03.2016, № 343/330/16-п, Долинський районний суд Івано-Франківської області; 22.03.2016, № 350/3/16-п, Рожнятівський районний суд Івано-Франківської області; 06.04.2016, № 554/2032/16-п, Октябрський районний суд м. Полтави; 12.04.2016, № 336/1738/16-п, Шевченківський районний суд м. Запоріжжя; 19.04.2016, № 607/3492/16-п, Тернопільський міськрайонний суд Тернопільської області; 20.05.2016, № 595/888/16-п, Бучацький районний суд Тернопільської області; 26.05.2016, № 587/877/16-п, Сумський районний суд Сумської області; 31.05.2016, 296/3718/16-п, Корольовський районний суд м. Житомира</p>
<p>За складом правопорушення — оцінка пропозицій конкурсних торгів (кваліфікаційних пропозицій) не за критеріями та методикою оцінки для визначення найкращої пропозиції конкурсних торгів (кваліфікаційної пропозиції), що міститься в документації конкурсних торгів (кваліфікаційній документації)</p>	<p>11.03.2016, № 132/440/16-п, Калинівський районний суд Вінницької області; 11.04.2016, № 715/581/16-п, Глибоцький районний суд Чернівецької області; 19.04.2016, № 210/1892/16-п, Дзержинський районний суд м. Кривого Рогу; 16.05.2016, № 295/5395/16-п, Богунський районний суд м. Житомира</p>

За складом правопорушення —неподання в установленому порядку звіту про результати здійснення процедури закупівлі товарів, робіт і послуг, відображення недостовірних відомостей у звіті про результати здійснення зазначеної процедури	17.03.2016, № 348/349/16-п, Надвірнянський районний суд Івано-Франківської області; 22.03.2016, № 350/3/16-п, Рожнятівський районний суд Івано-Франківської області
За складом правопорушення — здійснення закупівлі товарів, робіт і послуг за державні кошти без застосування визначених законом процедур	17.03.2016, 343/331/16-п, Долинський районний суд Івано-Франківської області

Найбільш поширені підстави для прийняття судами першої інстанції постанов про закриття адміністративної справи на підставі статті 22 КУпАП:

перше притягнення особи до адміністративної відповідальності;

обіймання особою відповідальної посади;

правопорушенням не завдано істотної шкоди інтересам держави та суспільства;

правопорушення не призвело до матеріальних збитків;

відсутні обставини, що обтяжують відповідальність.

Закриття адміністративної справи у зв'язку з відсутністю події та складу правопорушення

Пункт 1 частини 1 статті 247 КУпАП визначає, що провадження у справі про адміністративне правопорушення не може бути розпочато, розпочате підлягає закриттю, у тому числі за відсутності події і складу адміністративного правопорушення.

Додаток 5

Рішення судів першої інстанції щодо закриття справ про адміністративні правопорушення за статтею 164-14 КУпАП на підставі пункту 1 статті 247 КУпАП (відсутність події і складу адміністративного порушення), прийнятих у I півріччі 2016 року (дата рішення, номер справи, найменування суду)

Опис правопорушення	Перелік правопорушень:
----------------------------	-------------------------------

<p>За складом правопорушення — оформлення документації конкурсних торгів (кваліфікаційної документації) з порушенням законодавства про здійснення закупівлі товарів, робіт і послуг</p>	<p>11.01.2016, № 761/35692/15-п, Олександрійський міськрайонний суд Кіровоградської області; 10.03.2016, № 484/249/16-п, Первомайський міськрайонний суд Миколаївської області; 18.03.2016, № 398/625/16-п, Олександрійський міськрайонний суд Кіровоградської області; 12.04.2016, № 391/163/16-п, Компаніївський районний суд Кіровоградської області; 14.04.2016, № 638/4818/16-п, Держинський районний суд м. Харкова; 20.04.2016, № 201/784/16-п, Жовтневий районний суд м. Дніпропетровська; 21.04.2016, № 344/3722/16-п, Івано-Франківський міський суд Івано-Франківської області; 22.04.2016, № 753/5495/16-п, Дарницький районний суд м. Києва; 03.06.2016, № 753/5508/16-п, Дарницький районний суд м. Києва</p>
<p>За складом правопорушення — неоприлюднення або порушення порядку оприлюднення інформації про закупівлі відповідно до вимог законодавства</p>	<p>16.02.2016, № 296/1015–16-п, Корольовський районний суд м. Житомира</p>

<p>За складом правопорушення — оцінка пропозицій конкурсних торгів (кваліфікаційних пропозицій) не за критеріями та методикою оцінки для визначення найкращої пропозиції конкурсних торгів (кваліфікаційної пропозиції), що міститься в документації конкурсних торгів (кваліфікаційній документації)</p>	<p>11.01.2016, № 761/35692/15-п, Шевченківський районний суд м. Києва; 12.01.2016, № 222/1758/15-п, Володарський районний суд Донецької області; 12.01.2016, 127/25366/15-п, Вінницький міський суд Вінницької області; 12.01.2016, № 484/246/16-п, Первомайський міськрайонний суд Миколаївської області; 05.02.2016, № 761/10/16-п, Шевченківський районний суд м. Києва; 10.03.2016, № 484/249/16-п, Первомайський міськрайонний суд Миколаївської області; 12.03.2016, № 760/1463/16-п, Солом'янський районний суд м. Києва; 18.03.2016, № 200/2050/16-п, Бабушкінський районний суд м. Дніпропетровська; 01.04.2016, № 715/584/16-п, Глибоцький районний суд Чернівецької області; 12.04.2016, № 391/163/16-п, Компаніївський районний суд Кіровоградської області; 18.05.2016, № 296/3321/16-п, Корольовський районний суд м. Житомира</p>
<p>За складом правопорушення — укладення з учасником, що став переможцем торгів, договору про закупівлю товарів, робіт і послуг за цінами і обсягами, які не відповідають вимогам документації конкурсних торгів (кваліфікаційної документації)</p>	<p>20.01.2016, № 219/6197/15-п, Артемівський районний суд Донецької області</p>
<p>За складом правопорушення — здійснення закупівлі товарів, робіт і послуг за державні кошти без застосування визначених законом процедур</p>	<p>12.01.2016, № 569/14569/15-п, Рівненський міський суд Рівненської області; 01.02.2016, № 3/742/4216-п, Прилуцький міськрайонний суд Чернігівської області</p>

Водночас постановою Печерського районного суду м. Києва від 17.02.2016 № 757/47627/15-п закрито справу про адміністративне правопорушення на підставі пункту 1 статті 247 КУпАП (відсутність події і складу адміністративного порушення) за результатами розгляду протоколу за статтею 164-14 КУпАП, що складений органом Держфінінспекції за відсутність причин та обставин щодо винятковості для проведення переговорної процедури закупівлі.

При цьому слід зазначити, що вищезазначений склад правопорушення диспозиція статті 164-14 КУпАП взагалі не містить.

Деякі підстави винесення судами першої інстанції постанов про закриття адміністративної справи за статтею 164-14 КУпАП у зв'язку з відсутністю події та складу правопорушення:

згідно зі [статтею 10 КУпАП](#), адміністративне правопорушення визнається вчиненим умисно, коли особа, яка його вчинила, усвідомлювала протиправний характер своєї дії чи бездіяльності, передбачала її шкідливі наслідки і бажала їх або свідомо допускала настання цих наслідків. У випадку неумисності вчинення вищезазначеного правопорушення в діях особи відсутній склад правопорушення, передбачений статтею 164-14 КУпАП;

відповідне рішення, яким порушено вимоги законодавства у сфері державних закупівель, прийнято на засіданні комітету з конкурсних торгів, а норми КУпАП не передбачають колегіальну відповідальність, а відповідно до статті 61 Конституції України юридична відповідальність особи має індивідуальний характер;

відповідно до статті 62 Конституції України обвинувачення не може ґрунтуватися на доказах, одержаних незаконним шляхом, а також на припущеннях. Усі сумніви щодо доведеності вини особи тлумачать на її користь;

згідно зі [статтею 7 КУпАП](#), ніхто не може бути підданий заходу впливу у зв'язку з адміністративним правопорушенням інакше як на підставах і в порядку, установленому законом.

Закриття адміністративної справи у зв'язку із закінченням строків накладення адміністративного стягнення

Частиною 3 статті 38 КУпАП, що визначає строки накладення адміністративного стягнення, встановлено, що за диспозицією статті 164-14 КУпАП воно **може бути накладене протягом трьох місяців з дня виявлення, але не пізніше двох років з дня його вчинення**, а закінчення на момент розгляду справи про адміністративне

правопорушення цих строків є підставою для закриття провадження у відповідній справі (пункт 7 частини 1 статті 247 КУпАП).

Додаток 6

Рішення судів першої інстанції України щодо закриття справ про адміністративні правопорушення за статтею 164-14 КУпАП на підставі частини 3 статті 38 та пункту 7 статті 247 КУпАП (закінчення строків притягнення до адміністративної відповідальності), прийнятих у I півріччі 2016 року (дата рішення, номер справи, найменування суду)

Опис правопорушення	Перелік правопорушень:
<i>За складом правопорушення — оформлення документації конкурсних торгів (кваліфікаційної документації) з порушенням законодавства про здійснення закупівлі товарів, робіт і послуг</i>	11.03.2016, № 331/1471/16-п, Жовтневий районний суд м. Запоріжжя; 13.04.2016, № 398/627-16/п, Олександрійський міськрайонний суд Кіровоградської області; 04.05.2016, № 501/511/16-п, Іллічівський міськрайонний суд Одеської області
<i>За складом правопорушення — неоприлюднення або порушення порядку оприлюднення інформації про закупівлі відповідно до вимог законодавства</i>	21.01.2016, № 671/2174/15-п, Волочиський районний суд Хмельницької області; 22.02.2016, № 490/11593/15-п, Центральний районний суд м. Миколаєва; 18.03.2016, № 160/77/16-п, Локачинський районний суд Волинської області

<p>За складом правопорушення — оцінка пропозицій конкурсних торгів (кваліфікаційних пропозицій) не за критеріями та методикою оцінки для визначення найкращої пропозиції конкурсних торгів (кваліфікаційної пропозиції), що міститься в документації конкурсних торгів (кваліфікаційній документації)</p>	<p>22.01.2016, № 663/3461/15-п, Скадовський районний суд Херсонської області; 11.03.2016, № 331/1471/16-п, Жовтневий районний суд м. Запоріжжя; 21.03.2016, № 201/1753/16-п, Жовтневий районний суд м. Дніпропетровська; 29.03.2016, № 298/43/16-п, Великоберезнянський районний суд Закарпатської області; 20.04.2016, № 295/1310/16-п, Богунський районний суд м. Житомира; 13.05.2016, № 404/2625/16-п, Кіровський районний суд м. Кіровограда</p>
<p>За складом правопорушення — здійснення закупівлі товарів, робіт і послуг за державні кошти без застосування визначених законом процедур</p>	<p>11.01.2016, № 454/2852/15-п, Сокальський районний суд Львівської області; 08.02.2016, № 274/108/16-п, Бердичівський міськрайонний суд Житомирської області; 18.02.2016, № 397/1647/15-п, Олександрійський районний суд Кіровоградської області</p>

Проблематика винесення судовими органами суперечливих рішень

Непоодинокими є випадки прийняття судовими органами постанов про закриття адміністративної справи за статтею 164-14 КУпАП усупереч нормам чинного законодавства, що свідчить про певну юридичну необізнаність із ними окремих представників суддівського корпусу.

Так, Законом України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України з питань державних закупівель» від 08.07.2011 № 3681-VI до статті 38 КУпАП «Строки накладення адміністративного стягнення» було внесено відповідні зміни (набрали чинності з 2 жовтня 2011 року), зокрема встановлено норму, що адміністративне стягнення за вчинення правопорушення, передбаченого статтею 164-14 КУпАП, може бути накладено протягом трьох місяців з дня виявлення, але не пізніше двох років з дня його вчинення.

Слід зазначити, що до 2 жовтня 2011 року термін притягнення до адміністративної

відповідальності за статтею 164-14 КУпАП визначали на загальних підставах відповідно до вимог частини 2 статті 38 КУпАП — адміністративне стягнення може бути накладене не пізніше як через три місяці з дня вчинення правопорушення, а при правопорушенні, яке триває, не пізніше як через три місяці з дня його виявлення.

Однак протягом лише першого півріччя поточного року судами винесено цілу низку рішень щодо закриття справ у зв'язку із закінченням строків, передбачених статтею 38 КУпАП, за старою редакцією КУпАП!

Додаток 7

Рішення судів першої інстанції щодо закриття справ про адміністративні правопорушення за статтею 164-14 КУпАП на підставі частини 3 статті 38 та пункту 7 статті 247 КУпАП (закінчення строків притягнення до адміністративної відповідальності), що не відповідають вимогам чинного законодавства у сфері державних закупівель, прийнятих у I півріччі 2016 року (дата рішення, номер справи, найменування суду)

Опис правопорушення	Перелік правопорушень:
За складом правопорушення — оформлення документації конкурсних торгів (кваліфікаційної документації) з порушенням законодавства про здійснення закупівлі товарів, робіт і послуг	21.01.2016, № 522/21505/15-п, Приморський районний суд м. Одеси; 05.02.2016, № 757/47624/15-п, Печерський районний суд м. Києва; 25.05.2016, № 753/5509/16-п, Дарницький районний суд м. Києва
За складом правопорушення — неоприлюднення або порушення порядку оприлюднення інформації про закупівлі відповідно до вимог законодавства	18.01.2016, № 296/12778/15-п, Корольовський районний суд м. Житомира; 25.01.2016, № 350/1650/15-п, Рожнятівський районний суд Івано-Франківської області; 27.01.2016, № 354/8-16-п, Яремчанський міський суд Івано-Франківської області; 01.02.2016, № 133/143/16-п, Козятинський міськрайонний суд Вінницької області; 12.02.2016, № 687/17195/15-п, Тернопільський міськрайонний суд; 07.04.2016, № 644/2936/16-п, Орджонікідзевський районний суд м. Харкова; 04.05.2016, № 766/573/16-п, Херсонський міський суд Херсонської області

<p>За складом правопорушення — оцінка пропозицій конкурсних торгів (кваліфікаційних пропозицій) не за критеріями та методикою оцінки для визначення найкращої пропозиції конкурсних торгів (кваліфікаційної пропозиції), що міститься в документації конкурсних торгів (кваліфікаційній документації)</p>	<p>27.01.2016, № 298/45/16-п, Великоберезнянський районний суд Закарпатської області; 09.02.2016, № 756/15438/15-п, Оболонський районний суд м. Києва; 03.03.2016, № 761/8366/16-п, Шевченківський районний суд м. Києва; 07.04.2016, № 295/1309-16-п, Богунський районний суд м. Житомира; 21.04.2016, № 754/4729/16-п, Деснянський районний суд м. Києва; 16.05.2016, № 761/18181/16-п, Шевченківський районний суд м. Києва</p>
<p>За складом правопорушення — здійснення закупівлі товарів, робіт і послуг за державні кошти без застосування визначених законом процедур</p>	<p>15.01.2016, № 208/9148/15-п, Заводський районний суд м. Дніпродзержинська Дніпропетровської області; 20.01.2016, № 524/9081/15-п, Автозаводський районний суд м. Кременчука Полтавської області</p>

Повернення протоколів про адміністративне правопорушення відповідному органу для належного оформлення

За змістом закону підставою для розгляду справи про адміністративне правопорушення та вирішення питання про притягнення особи до адміністративної відповідальності є протокол про адміністративне правопорушення. Відповідно до [статті 251 КУпАП](#) протокол про адміністративне правопорушення є джерелом доказів у справі.

Невідповідність протоколу про адміністративне правопорушення вимогам закону унеможлиблює прийняття у справі законного й обґрунтованого судового рішення.

Згідно з вимогами статті 256 КУпАП, **у протоколі про адміністративне правопорушення зазначають:** дату і місце його складення, посаду, прізвище, ім'я, по батькові особи, яка склала протокол; відомості про особу, яку притягають до адміністративної відповідальності (у разі її виявлення); місце, час вчинення і суть адміністративного правопорушення; нормативний акт, який передбачає відповідальність за дане правопорушення; прізвища, адреси свідків і потерпілих, якщо вони є; пояснення

особи, яку притягають до адміністративної відповідальності; інші відомості, необхідні для вирішення справи. Якщо правопорушенням заподіяно матеріальну шкоду, то про це також зазначають у протоколі.

Крім того, відповідно до вимог [статті 256 КУпАП](#) особа, яку притягають до адміністративної відповідальності, має право подати пояснення і зауваження щодо змісту протоколу, які додають до протоколу, а також викласти мотиви своєї відмови від його підписання.

Також при складанні протоколу особі, яку притягають до адміністративної відповідальності, роз'яснюють її права і обов'язки, передбачені [статтею 268 КУпАП](#), про що роблять відмітку в протоколі.

Відповідно до абзацу 5 пункту 24 [постановою пленуму Верховного Суду України від 23.12.2005 № 14](#) визнано правильною практику тих судів, які вмотивованими постановами повертають протоколи про адміністративне правопорушення, складені не уповноваженою на те посадовою особою або без додержання вимог [статті 256 КУпАП України](#), відповідному правоохоронному органу для належного оформлення.

За таких обставин непоодинокими є випадки, коли судові органи повертають складені протоколи про адміністративне правопорушення за статтею 164-14 КУпАП разом з матеріалами справи до відповідних органів Держфінінспекції для їх належного оформлення.

Зауважимо, що терміни притягнення до адміністративної відповідальності при цьому не зупиняють, за умови повторного направлення контролюючим органом матеріалів для вирішення справи по суті цілком імовірним є вплив терміну притягнення до відповідальності, передбачений статтею 38 КУпАП.

Зменшення складів правопорушень за ст. 164-14 КУпАп: зниклі норми

З 19 лютого 2016 року (дня набрання чинності Законом № 922) з диспозиції статті 164-14 КУпАП зникли такі склади правопорушень: оформлення документації конкурсних торгів (кваліфікаційної) документації з порушенням законодавства про здійснення закупівлі товарів, робіт і послуг за державні кошти та неподання в установленому порядку звіту про результати здійснення процедури закупівлі товарів, робіт і послуг; відображення недостовірних відомостей у звіті про результати здійснення зазначеної процедури.

Отже, адміністративна відповідальність замовників за порушення при оформленні та затвердженні документації конкурсних торгів (тендерної документації) [у тому числі її невідповідності нормам законів № 1197 та 922; наявність у документації конкурсних торгів (тендерній документації) так званих дискримінаційних вимог до учасників торгів] відсутня.

Зазначені новели законодавства вже використано й у рішеннях судових органів щодо розгляду адміністративних справ за статтею 164-14 КУпАП.

Зокрема, керуючись вимогами статті 8 КУпАП, яка встановлює, що закони, які пом'якшують або скасовують відповідальність за адміністративні правопорушення, мають зворотну силу, тобто поширюються і на правопорушення, вчинені до видання цих законів, судові інстанції закривають зазначені справи через відсутність події та складу адміністративного правопорушення, передбаченого статтею 164-14 КУпАП.

Так, подібна практика міститься в постановвах про закриття адміністративної справи судів першої інстанції:

Галицького районного суду Івано-Франківської області від 30.03.2016, № справи 341/517/16-п;

Очаківського міськрайонного суду Миколаївської області від 14.04.2016, № справи 483/461/16-п; від 14.04.2016, № справи 483/463/16-п; від 14.04.2016, № справи 483/464/16-п; від 19.04.2016, № справи 483/458/16-п; від 20.04.2016, № справи 483/459/16-п.

Шановні читачі, даний матеріал буде корисний у разі виникнення конфліктних ситуацій, при оскарженні, перевірках і судових розглядах. Залежно від проблеми, яка виникне, ви зможете переглянути подібне судове рішення. Бажаю успіху у вашій кропіткій роботі і проведення закупівель без помилок.